

No. 306

Cena prenumeraty:
w Łodzi
 Kwartalnie Mk. 180.
 Miesięcznie „ 60.
 za roznośnienie
 10 mk. miesięcznie.
Z przesyłką poczt.
 Kwartalnie Mk. 210.
 Miesięcznie „ 70.
 Poza Łodzią egz. 500
W Ameryce 1/2 dolar.
 miesięcznie.

**BUDUJMY
 OJCZYZNĘ
 zgodą i pracą!**

*****

KALENDARZYK
 Środa Grzegorza Cud.
 Czwartek Odeona P.
 Piątek Elżbiety Kr.

REDAKCJA
 w ŁODZI
 Al. Kościuszki 41
 TELEFON 28,

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY I LITERACYJNY

Środa dnia 17 listopada 1920 roku.

Z Warszawy z biur ogłoszeń, ogłoszenia do Rozwoju przyjmuje wyłącznie „Reklama Polska”

Za terminowe wychodzenie ogłoszeń i ofiar administracja nie odpowiada

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem mk. 5 w tekście mk. 5 zwyczajnie 350 mk. nekrologi mk. 3 za wiersz nonparel. **Drobne ogłoszenia** 100 mk. za wiersz. Dla poszukujących pracy 40 f. Komunikaty mk. 5.— Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem w tekście dla ogłoszeń podzielona na sześć lamów za tekstem na 5 lamów. W tekście i przed tekstem przyjmujemy ogłoszenia nekrologi tylko na 2, 4, 6 lamów. **Artykuły** bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Można zaadresować „Rozwój” w ZGIERZU u p. Lacha Kłosa.

Zawiadomienie.

Koło przelozonych Polskich Szkół Średnich Męskich i Żeńskich w Łodzi zawiadamia rodziców uczniów i uczennic, iż zgodnie z postanowieniem Komisji Sześciu w Warszawie, na wniosek Komisji Cennikowej, nastąpiło podwyższenie płac nauczycielskich począwszy od 1 sierpnia r. b. 50 proc. co powoduje podniesienie opłat szkolnych o także same 50 proc. na pierwsze półrocze,
 3613—1
 Komitet Wykonawczy.

S. CHABROWSKI
 ma zaszczyt zawiadomić W. P. P. myśliwych, iż dnia 3-go listopada otwarty został
MAGAZYN BRONI myśliwskiej i przybory oraz kwartet puszkarski
 Łódź, Piotrkowska 83
 przyjm. się wszelkie reperacje

G. Śląsk na pierwszym planie.

Zbliża się dzień plebiscytu na Górnym Śląsku, o którym ogół Polaków zbyt nieokreślone ma wyobrażenie, nie doceniając zupełnie tych stron jako źródła rozwoju ekonomicznego przyszłej Polski.

Ale nietylko ogół zale się dotąd niedoceniać wartości Górnego Śląska dla kraju naszego. W Niemiejszej mierze zajmuje nasz rząd w kwestji tak palącej zbyt bierne, wyczekujące stanowisko, jeśli się stanowisko jego zestawli z ruchliwą, energiczną działalnością rządu berlińskiego o w tym kierunku.

Dość przypomnieć zabiegi niemieckie, aby umożliwić głosowanie 400 000 Górnoszlązaków, zamieszkałych od długich lat w Niemczech i stąd też w przeważającej liczbie zupełnie zgermanizowanych. Nie mówię już wcale o tajnej akcji niem. w kołach finansjery angielskiej i w zbliżonych do nich kołach politycznych; toć starwa odszkodowań wojennych z rządu koalicyjnych dotąd nie zesłała z porządku obrad koalicyjnych, kto wie, czy mimo chwilowego załatwienia nie przyniesie nam jeszcze jakiej niespodzianki przed plebiscytem.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że faworyzujące wprost Niemcy stanowisko Anglii okupił rząd berliński koncesjami na terenie kolonialnym na rzecz kupieckiej Brytanji, która wszelkie sprawy tego świata rozpatruje i załatwia pod kątem widzenia interesu.

Ale pocóż damy się ubiedz się pod tym względem przez sąsiada-konkurenta, podobnie jak pozwoliliśmy się wyprzedzić Turcji w pertraktacjach handlowych i koncesjach na słonecznych terytorjach dawnej Litwy? Sprawę tę poruszył już w obszernym artykule „Ku j. Poranny”, zarzucając rządowi naszemu inercję, która może się odbić fatalnie na ostatecznych losach tej tak ważnej dla nas placówki.

Sama sprawa koncesji co do eksportacji jest sporna; przemawiają różne „za i przeciw”. Należy jednak zważyć, że lepsze ubewneć siebie mniejszych nieco korzyści niż nadnieć na większą. Romaniczne operacje swych retensj o wymiar jedynie sprawiedliwości dziełowej może dotkliwie zaważyć tam, gdzie weso-

kie zasady etyczne stają się komunalami i parawanikiem, zastanawiającym iście żydowskie ubijanie targu. A dalej: koncesje, to jeszcze nie poddaństwo ekonomiczne; zależy to naturalnie wiele od sprawności i przedsiębiorczości danego rządu.

Dziś drudze nas na tem polu bezwarunkowo ubiegl. Ale i dotąd jeszcze choć w części po krzyżować dalsze myślenie wroga, niem. patrząc mu bacznie na łapy, w ten sposób poderwać mu grunt pod nogi, który coraz bardziej się konsoliduje.

Bawił przed kilku dniami w Warszawie Korfanty i przedstawił bezwzględnie rządowi polskiemu groźną sytuację, jaka wytworzyła się co do G. Śląska z powodu energicznych zabiegów i machinacji rządu berlińskiego, a bierności polskiego; ten ostatni zbyt zrzuci jarzmo odpowiedzialności na jednosiki, po za nim stojące (choćby taką jednostką był Korfanty!), sam zajęty, jeśli nie wyłącznie, to w każdym razie ponad wszystko, zawiązał aż zagmatwaną kwestję wschodnią.

Pamiętajmy, że za Kijów zapłaciliśmy za głębień karwińskim, że brak jasno zdecydowanej polityki na północno-wschodzie odbija się teraz na konwencji polsko-gdańskiej. Są to wszystko nie utarte frazesy, lecz ogólnie znane, smutne fakty; wciąż nanowo powinniśmy je uwydatniać, podkreślać jako Mane-Tekel-Fares dla narodu i kraju.

Obecnie wyjechało grono dziennikarzy z wszystkich dzielnic Polski na Górny Śląsk (m. j. wydawca „Rozwoju” p. Wiktor Czajewski), aby tam na miejscu stwierdzić prawdziwy stan rzeczy, przedstawić go na łamach prasy i wzbudzić, ile możliwości, intensywniejsze niż dotąd zajęcie wśród ogółu, zaś rząd pod presją opinii publicznej popchnąć na tory działania. I to jak najszybszego, bo czas nagli.

Spotkiewamy się onymczasem w następnych dniach własne kores. z Górnego Śląska z bliższymi danymi, dotyczącymi położenia i szans naszych przy plebiscyście.

Dziś podajemy poniżej parę cyfr z gliwickiego pisma „Der Oberschlesische Wanderer”, które uwilgotniają wartość Górnego Śląska, już z czysto kułieckiego punktu widzenia.

Do sprawy G. Śląska wiemy jeszcze, i to nie raz, nie dwa razy! Jest to najbardziej paląca i nagląca kwestja dla całego społeczeństwa, dla wszystkich stron tego, bo warunkuje samo-

dzielność ekonomiczną kraju, która w dotychczasowych stosunkach jest podstawą realnej i formalnej tylko wolności narodu.

- Nie od rzeczy będzie przytoczyć zdanie Niemców o polskiej wartości Górnego Śląska. Oto, jak jest mieszczono w piśmie „Der Oberschlesische Wanderer”, wychodzącym w Gliwicach.
1. Górny Śląsk ma największe na świecie pokłady węgla, o ogólnej zawartości 166 miliardów tonn, które przy rocznej produkcji 50 milionów tonn, starczą na 1200—1700 lat.
  2. Górnośląski przemysł cynkowy zajmuje pierwsze miejsce w Europie.
  3. Produkcja rudy żelaznej na G. Śląsku wynosiła w r. 1917 752.395 tonn, zatrudniając 5588 robotników.
  4. Produkcja cementu na G. Śląsku wynosiła w r. 1913 4.226.395 beczek po 170 kilogramów.
  5. Górny Śląsk zajmuje na rynku światowym jedno z pierwszych miejsc w przemyśle ołowianym, w produkcji kwasu siarczanego, wapna i celulozy.
  6. Wartość brutto wszystkich produktów w samym tylko przemyśle górniczym wynosiła w r. 1916—1200 milionów mk. z wyłączeniem produktów zużytych na własne potrzeby.
  7. Górnośląskie urządzenia komunikacyjne, budynki państwowe i t. p. posiadają wartość miliardową.
  8. Górny Śląsk ze swym przemysłem i bogactwami naturalnymi stanowił olbrzymią część majątku państwa niemieckiego.
  9. Górny Śląsk posiada: 735.417 hektarów ziemi ornej, 288.978 hk. łąk, pastwisk i szkół rolniczych, 381.562 hk. lasów, 12.206 hk. ogrodów.
  10. G. Śląsk posiada sieć kolejową długości 1532 km.
  11. Ruch towarowy na Górnym Śląsku zajmuje drugie miejsce w państwie niemieckim.
  12. G. Śląsk w r. 1912 zapłacił 8.681.390 mk. podatku dochodowego; wszystkie zaś dochody państwowe z G. Śląska przynosiły 100 milionów mk.
- Tak ocenijają znaczenie G. Śląska Niemcy. Od siebie dodamy, że na właściwym Górnym Śląsku według obliczeń niemieckiego uczonego dr. Webera mieszka około 1.121.000 Polaków, stanowiących tam przeszło 70 proc. ludności i pragnących z całego serca wyzwolenia się z pod jarzma pruskiego i połączenia z macierzą polską.

sze...uri. Warsz." że każdy Polak uświadomi sobie lepiej znaczenie walki, jaka się obecnie o przynależność państwową Śląska toczy i w miarę swych sił przyczyni się także do wyzwolenia braci górnoślazaków z wickowej niewoli.

Charakterystyczne zajęcia.

W wojskowych warsztatach samochodowych zaszedł ciekawy wypadek, mający charakterystyczne światło na stosunki panujące wśród sfer robotniczych.

W warsztatach pracuje zgóra 200 ludzi. Stosunki z władzą wojskowa były zupełnie dobre dotąd, dopóki wśród pracowników nie zaczęła się szerzyć agitacja socjalistyczno-komunistyczna. Ferment zaczął się ujawniać już od kilku tygodni, gdy skutkiem spóźnienia kasjera na wypłatę o kilkanaście minut... wybuchł jednodniowy strejk. Chyba lepszego powodu do strajku wymyśleć nie można.

Przed kilku dniami przyszły na dworzec kaliski kartofle dla kooperatywy robotników fabryki. Delegaci wybrani przez robotników zarządzali samochodów do przewiezienia tych kartofli na stację łódzka „Bocznicza Szajblera”.

Ponieważ transport koleją wynosił by kilkaset mk. a benzyna spalona na przewiezienie 35 ton kartofli wynosiła by około 12000 mk. Dowództwo wojsk Sam. odmówiło robotnikom wypożyczenia „autobusów”.

Kto miał tu słusność niech oceni sam czytelnik. Inaczej rozumowali panowie z pod czerwonego buńczuka; przysłali delegatów do kierownika warsztatów por. Jastrzebskiego, którzy w tonie dyktatorskim zarządzali kategorycznie „autobusami”, a jeden z nich Krawczyński krzyknął do kierownika warsztatów „Liesz, pan!” za co został zupełnie usunięty od pracy.

Teraz zaczęła się awantura.

— Towarzysze, delegata wyrzucają; towarzysze zamknąć budynek!

— Towarzysze, szukają nas, kradną! Burzuj!

— Towarzysze! Strejk.

I pomimo, że większość chciała pracować ustąpiła z grzeczności wrzaskliwej przemocy.

Warsztaty stanęły.

Doręczono warunki „delegatów” 1 Usuniecie kierownika zakładów wojskowych 2 Przycięcia „delegata” Krawczyńskiego 3 Zwycięstwo 200 proc.

Kierownictwo W. Samochodowych odpowiedziało b. słuszenie iż pierwsze dwa punkty nie podlegały dyskusji, a co do trzeciego, to zapisać robotnikom tyle ile w innych zakładach prywatnych.

O ile robotnicy chcieli by rządzić własnym rozumem, doszli by do przekonania, iż strejk jest zbędny, zwłaszcza iż 90 proc. to ludzie uczciwi pracowici, tylko bez odwagi cywilnej a pozostałymi 10 procentami powinien by się zająć prokurator.

Jednak strejk trwa.

Robotnicy tygodniowo tracą około 400 tysięcy mk. zwiększając niedzę w kraju; jest powód, że wielu ludzi za słuchanie delegatów i bolszewickich podszeptów.

W zdrowym społeczeństwie, znalazła się by rada i środki na takich p.p. delegatów: u nas pozostała prawdopodobnie wybitnymi mężami w partii.

Radek.

Pogrzeb pośta.

WARSZAWA 16—11 Odbył się tu uroczysty pogrzeb pośta do Sejmu W. Dębskiego.

W pogrzebie brał udział marszałek Sejmu i liczni posłowie.

Mowę pogrzebową wygłosił poseł ks. Wawakowski, eksportował zwłoki ks. biskup Teodorowicz. Kondukt udał się na koleję W. W. skąd zwłoki w wagonie zaplombowanym wyprawiono do Maripolski.

Włochski Filip.

Warszawa (E. E.) 16 | 11. Ostatnie wystąpienie d'Anunzia w sprawie Rjecki wywołały niesmak w Rzymie i nie były traktowane poważnie.

D'Anunzio otrzymał poufną radę rządu włoskiego by zlikwidował swoje wystąpienie.

Z SEJMU.

(Posiedzenie 180.) Po odczytaniu interpellacji odesłano do komisji kilka projektów.

Nastąpiło sprawozdanie komisji sejmowej, dla czuwania nad zmniejszeniem liczby urzędów i urzędników. Poseł Puławski w krótkim wywodzie stwierdził nadmiar sił urzędniczych i wniósł odpowiednią rezolucję.

Rezolucję przyjęto z poprawką posła Puławskiego (PPS), aby członkowie komisji byli desygnowani z 5 największych klubów sejmowych.

Przystąpiono do rozporządzenia Rady Obrony Państwa o daninie na potrzeby wojenne. Poseł Debski (PSL) zaznacza, że ustawa była podyktowana koniecznością chwili. Wykonanie jej było fatalne. W wielu miejscowościach władze sprzeciwiły się rozłożeniu ciężaru w stosunku do majątku.

Mówca domaga się aby uwolnienia od tego podatku obywateli zniszczonych wojną były istotnie wykonywane.

Na wniosek posła Skarba celem uzgodnienia poprawek dalsza dyskusja odroczone do piątku.

Przystąpiono do rozpraw nad konstytucją, do art. 103 traktującego o zasadach własności zabiera głos poseł Kiernik (PSL) i zgłasza uzupełnienie, mianowicie: „Ziemia jako jeden z najważniejszych czynników bytu narodu i państwa nie może być przedmiotem nieograniczonego obrotu.” Ziemia podlegająca uprawie winna być w posiadaniu tych, którzy na niej pracują. Państwo ma mieć zapas ziemi na cele jej podziału i osadnictwa.

Poprawka ta opiera się na zasadzie reformy rolnej uchwalonej przez Sejm. Poseł Głabiński oświadcza, że nie może być mowy o nietykalności jakiegokolwiek własności. Państwo

potrzebuje kredytu, a ci co dają pieniądze chcą wiedzieć w jakim kierunku pójdzie polityka społeczna i gospodarcza państwa. Własność prywatna ma wiele stron ujemnych ale dotychczas nie ma ustroju, który byłby lepszym. Co do poprawki posła Kiernika mówca zdaje się na nią sądzi jednak, że jest za obszerna.

Do art. 108 o wolności prasy, zabiera głos p. Czapiński i występuje przeciw cenzurze władz wojskowych nad telegramy wysyłane mi z zagranicy.

P. Niedziałkowski ostro atakuje poprawkę żydów domagając się, aby mniejszości narodowe i wyznaniowe tworzyły samodzielne związki o charakterze publicznie prawnym na podstawie własnych projektów ustawowych. Klub mówcy będzie głosował przeciw tym poprawkom. (No, no, brawo PPS!)

Państwo polskie jest własnością tylko Polaków.

P. Lewandowski stanowczo protestuje przeciw dopuszczeniu żargonu jako „Gauñersprache” do sadu lub urzędów.

Mówca polemizuje z p. Lewandowskim i mówi, że nie może zrozumieć jak można jest zyktem, którym mówi 12 milionów ludzi nazwać „Gauñerspra t. j. złodziejskim.”

P. ks. Lutosławski wypowiada się przeciw zbyt daleko idącym prawom dla mniejszości narodowych, gdyż to uczyniłoby z ludności polskiej pariasów.

Na tem odroczone rozprawy nad konstytucją.

Po odesłaniu ustawy o daninie jednorazowej do komisji skarbowej, posiedzenie zakończono. Następane jutro.

NA LITWIE.

Zdradziecki napad

Grodno (E. E.) 16 | 11. Pomimo rozejmu między gen. Żeligowskim i litwinami wczoraj o 3-ej m. 30 w nocy pod wsią Iapeluny niedaleko Lindwarowa oddział litewski złożony z 2 kompanii piechoty otoczył nieliczny posterunek polski, który bronił się do ostatka, lecz musiał ułeczyć przewadze.

Pozostałych przy życiu litwinów uprowadzili do niewoli.

Padło też kilku mieszkańców wsi.

Dyr. dep. spr. zagr. u gen. Żeligowskiego Iwanowski wystosował ostrą notę do Kowna przeciwko pogwałceniu praw rozejmu.

Take Jonescy o Polsce.

PARYŻ 16 11 (EE) Dzisiejszy „Temps” publikuje wywiad swego korespondenta z premierem rumuńskim, w którym Jonescu oświadcza iż wyniósł z Warszawy przeświadczenie o głębokiej sympatii Polski dla Rumunii.

Pozatem p. prezydent jest zdania iż naród polski uczuwa wielką chęć do należenia małej Ententy jednakże sfery kierujące są za nadto zaabsorbowane liczącymi kłopotami.

Jonescu twierdzi iż nieporozumienia czesko-polskie będą usunięte z chwilą przyłączenia do Polski Górnego Śląska, które się jej słuszenie należy.

Powodzenie bolszewików.

KONSTANTYNOPOL 15 11. (PAT) BOLSZEWICY ZAJĘLI DNIA 14 B. M. SEBASTOPOL.

BERLIN 15 11. (PAT) Wedle doniesień londyńskich z Konstantynopola wojska bolszewickie zajęły Jaltę i Eupatorię. „Daily News” donosi z Konstantynopola, że wojska Mustafy paszy wkroczyły do Batum.

ZURYCH 15 11. (PAT) Radio z Moskwy donosi, że bolszewicy rozbili w Proskirowie 3 dywizje Petlury.

Nowe „republiki”

Helsingfors 16 | 11 (wł.) Rząd bolszewicki uznał trzy nowe „republiki”, które się utworzyły na terenie b. cesarstwa rosyjskiego, mianowicie republiki Wotiaków, republika Kalmuków oraz republika Mordwy.

Ostrzeliżana komisji Ligi Narodów.

GRODNO (EE) 16—11 Gdy komisja Ligi Narodów badająca zaręgi polsko-litewski przechodziła na stronę litewską na linii Kazimierzówka Puzanów, w myśl zawczasu omówionych z litwinami warunków, posypał się na komisję gęsty grad strzałów karabinowych, komisja skryła się w zagłębieniu gruntu i wywiesiła białą chorągiew. Mimo tego strzelania nie ustawała. Dopiero przechodząca tamędy baba powiadomiła litwinów o skłódnie komisji, która wtedy dopiero mogła przejść linję.

STOSUNKI W CZECHACH.

PRAGA 15 11. (PAT) W Karlowych Warach odbyło się wczoraj ukonstytuowanie zgromadzenia Ligi narodów tak zwanych krajów sudeckich. Na zgromadzenie przybyło 200 delegatów Niemców, Słowaków i Węgrów. Przybyli również delegaci ze Śląska Huleczyńskiego i ze Spisza. Zgromadzenie domagało się autonomii. Komisarz rządu czeskiego zakazał dalszego odbywania posiedzenia i rozwiązał kongres. Ponieważ delegaci wzbraniałi się opuścić salę, usunięto ich przez żandarmerię.

I land'a przed rewolucją.

LONDYN (EE) 16—11 W Irlandji nastąpił szereg nowych zamachów na przedstawicieli policji i wojska. Między innymi patrol 7 milio agentów policji angielskiej wpadł w zasadzkę. Rozpoczęł się strzelanina podczas której zginęło 2 sintonistów i 5-ciu zostało rannych. Policja wyszła bez szwanku (Ciekawy napad?)

KRONIKA TELEGRAFICZNA.

— (kt) Buenos Aires nawiądział cyklon. Jest kilkunastu rannych i zabitych. Cyklon zniszczył szereg budynków.

— (kt) W kwestji irlandzkiej oświadczył Nordloiw, że ruch sintonistyczny jest wogół germanofilskim. Sintonisci sami to przyznają.

KŁĘSKA PETLURY.

Z Płoskirowa podają pod datą 13 b. m.: Miedzy oddziałami ukraińskimi i rosyjskimi walczącymi na froncie południowym przeciwko Sowiетom, wybuchają coraz częściej nieporozumienia, kończące się wzajemnymi bitkami. Równocześnie wśród wojsk ukraińskich szerzy się agitacja, skierowana przeciwko oddziałom polskim. Przy odbieraniu cukru i zboża w myśl Traktatu handlowego polsko-ukraińskiego coraz częściej się zdarza, że konwojujący transporty żołnierze polscy są przedmiotem napaści ze strony band ukraińskich. Ludzie, znający miejscowe stosunki, obawiają się, że oddziały Petlury w najbliższym czasie wystąpią do otwartej walki przeciw Polsce.

CHORSEA. 15 11. (PAT) Dzienniki angielskie zaprzeczają temu, jakoby okrety angielskie na Morzu Czarnym rozwijały gwałtowną działalność. Zadaniem okretów angielskich jest ewakuacja angielskich poddańców z Krymu i zabezpieczenie mienia i życia wszystkich poddańców angielskich w południowej Rosji, jakoteż zapobieżenie połączenia się

przez Morze Czarne sił Trockiego z siłami tureckimi i rosyjskimi.

Komunikat bolszewicki z 14 b. m. donosi: W rejonie Mozyrza wojska czerwone, nie czekając na nadejście rezerw, zaatakowały przeciwnika, wałające oddziały przeciwnika i zajęły między innymi stację węzłową i miasteczko Kamenkowiec. Wzięto jeńców i trofea. W rejonie Płoskirowa w kierunku Nowej Uszycy, kontynuując natarcie, wojska czerwone rozbiły 3 dywizje Petlury i zajęły szereg punktów w odległości 25 wiorst na południowy wschód od Derażni, oraz 15 wiorst na wschód od Uszycy. Walki trwają nadal. („Rzeczp.”)

LWÓW. (wł.) 16 11. Z Płoskirowa donoszą o rozbięciu armii ukraińskiej Petlury. Bolszewicy skoncentrowanym atakiem zdobyli Mohylów Podolski.

W dalszym pościgu za wojskami Petlury kawaleria bolszewicka przedarła się na tyły ukraińców i stoi bezpośrednio pod Kameniecem Podolskim, który Petlura podobno ewakuował.

Konferencja pokojowa w Rydze.

Ryga 14 | 11 (wł.) Specjalny nasz korespondent donosi, iż drugie przygotowawcze posiedzenie w niedzielę trwało 4 godziny.

Obradowano nad wycofaniem wojsk polskich z tych okolic, z których w myśl par. 36 rozejmu powinny być się cofnąć.

Oznaczono 15 listopada jako termin nieprzekraczalny. Dalej trwały obrady nad wydaniem 70 pr. produktów z cukrowni podolskich Polsce, co jej się w myśl rozejmu należy. Plenarne posiedzenie odbędzie się we wtorek.

Ryga (wł.) Wbrew prawom traktatu rozejmowego polsko-bolszewickiego, Rosjanie opuszczając powiat zdziwieniecki uwięzili 26 osób, pochodzących z wywieźli w głąb Rosji.

Przeciw takiemu pogwałceniu rozejmu, wiceprzewodniczący Wasiliewski wniósł energiczny protest.

RYGA (od wł.) 16—11 Del. polska otrzymała tu wiadomość iż w Smoleńsku tworzą władze sowieckie polskie oddziały wojskowe do których zaciągani są wbrew swej woli „ochotnicy” jeńcy biali, i morzeni głodem są właśnie

wciągani do tej armii, dużo wstępują do tej armii, sądząc iż otrzyma jedzenie.

Urzędownie nazywa się to „rewolucyjna armia” polska.

Dowódca tej armii jest b. carski oficer polak niejaki Longwaj. Delegacja złożyła przeciw temu uroczysty protest.

RYGA. 15 11. (PAT) „United Telegraph”: Wczoraj wieczorem odbyło się pierwsze posiedzenie delegacji pokojowej w Rydze. Wśród delegatów rosyjskich znajduje się gen. porucznik Jegoriew, były atache wojskowy przy poselstwie rosyjskim we Wiedniu. Na posiedzeniu tem Joffe zwrócił się do delegacji polskiej z prośbą, aby zakomunikowała rządowi warszawskiemu, że rząd moskiewski nie uważa ruchu wojsk polskich na granicy państwa za naruszeniem paragrafu 6 układu o zawieszeniu broni, jednakże jest zmuszony wskutek operacji wojsk Bałachowicza w neutralnej strefie poczynić zarządzenia, któreby mogły doprowadzić do niepożądanych starć z wojskiem polskim. Rząd sowiecki prosi, aby tych zarządzeń nie uważać za skierowane przeciw Polsce.

Bolszewja a Polska.

LONDYN. 16 (PAT) „Daily Telegraph” pisze: Powody skłoniły bolszewików do podjęcia w dniu 12 paź. warunków postawionych przez Polskę stają się teraz całkiem zrozumiałe. Bolszewicy chcieli po prostu całą swą siłę zrzucić na Wrangla, a gdy nie będzie im groziło niebezpieczeństwo od południa wówczas

czas będą mogli ponownie ruszyć na Polskę nie obawiając się o dostawę surowców i środków żywności z południa. Staje się widoczne, było to wbrew interesom Polski zgodzenie się na rokowania z Moskwa, bez porozumienia się z Wranglem.

LIGA NARODÓW.

Genewa (wł.) 16 | 11. Hotel gdzie zamieszkała delegacja polska udekorowany polskimi chorągiewkami; również polski konsulat.

Przebieg dyskusji gdańskiej był bardzo ożywiony. Naprzód zabrał głos Paderewski i podał obiektywne krytyce paragrafy konstytucji gdańskiej. Reasumując swoje wywody p. Paderewski oświadczył, iż domier po usunięciu usterek tej konstytucji i oddaniu mandatu onieki wojskowej nad Gdańskiem Polsce—może być mowa o zgodzie Polski.

Replikował po niemiecku b. gwałtownie burmistrz gdański Saßm, twierząc, iż polacy nie mają prawa krytykować konstytucji gdańskiej tylko Liga Narodów.

Po b. rzeczowej odpowiedzi p. Askenazego delegacji Ligi Narodów, zajął się stormowaniem swych zarzutów ze strony Polski i Ni. m. ec na piśmie. Decyzja ma nastąpić około 18 b. m.

GENEWA. 15 11. (PAT) Na posiedzeniu Ligi narodów prezydentem wybrany został Hymans 35 głosami na 41. Motta, prezydentem związku szwajcarskiego, wygłosił mowę, w której podziękował Radzie Ligi narodów za umożliwienie Szwajcarii przystąpienia do Ligi narodów deklaracją, gwarantującą szwajcarską neutralność i wyraził swą wdzięczność dla prezydenta Wilsona za zwołanie pierwszego zgromadzenia. Następnie wyraził życzenie, aby Stany Zjednoczone przystąpiły do Ligi. W końcu stręcił program Ligi, nadmienając, że nie jest ona przymierzem rządów, lecz związkiem ludów. Hymans podziękował Szwajcarii za podjęcie w czasie wojny dzieła miłosierdzia i oświadczył, że celem Ligi jest utrzymanie pomiędzy narodami współzależności, opartej na sprawiedliwości i lojalności.

GENEWA. 15 11. (PAT) W ciągu wczorajszego posiedzenia przedstawiciel Gdańska zaproponował powierzenie obrony

wojskowej portu temu mocarstwu, do którego należeć będzie wysoki komisarz Gdańska. Istnieje przypuszczenie, że Liga powierzy stepstwo Towera przedstawicielowi jednemu z państw neutralnych, prawdopodobnie Szwajcarii i Norwegii.

GDANSK. 15 11. (PAT) „Danziger Zeitung” pisze w sprawie konwencji polsko-gdańskiej: Okazuje się, że zgoda polska na podpisanie konwencji osiągnięta została tylko drogą znacznych ustępstw ze strony Gdańska. Widomym takim ustępstwem są świadczenia Gdańska natury finansowej.

Napad Niemców.

TORUŃ 16 | 11 (E E). W nocy z 11 — 12 na nasz posterunek w Lubawie napadli Niemcy. Przeszli oni na stronę polską i obeszali posterunek graniczny rzucając ogniem. Wzięto kroki dyplomatyczne.

KRONIKA

—o—

— Podwyższenie opłat kolejowych i pocztowych.

Rada ministrów na posiedzeniu w dniu 15 b. m. przyjęła między innymi projekt podwyżki taryf pocztowych i kolejowych celem umniejszenia deficytu poczt i kolei i uznała potrzebę bardzo znacznego podwyższenia taryf, co ma wejść w życie z dniem 1 grudnia b. r.

Zaniepokojenie...

Danz. Neuste Nachr z zaniepokojeniem omawiają wiadomość, że do Łodzi nadeszło w ubiegłym tygodniu 5 wagonów bawełny drogą na Wiedeń. Dzienniki wskazują na to po minieciu Gdańska, który powinno być głównym środowiskiem handlu bawełną z Polską, ponieważ Gdańsk tworzy wspólny obszar gospodarczy z Polską. Dziennik podaje, że koła zainteresowane odniosły się do Izby handlowej w Gdańsku z żądaniem poczynienia zarządzeń mających na celu skoncertowanie handlu bawełną w Gdańsku.

— PRZECIW WARCHOLSTWU SEJMIE.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o podanie:

Gorszące zajęła na posiedzeniach sejmowych w dniu 22 października i 5 listopada r. b. przejęły myślaczy ogół głęboką troską i niepokojem. Społeczeństwo widzi w nich groźbę obywateli sejmów oraz zburzenia ustroju państwa, który z takim trudem utrzymał się na naszej ziemi. Każdemu przychodzi na myśl analogiczne objawy w sejmach dawnej Rzeczypospolitej, które doprowadziły do zguby naszej do zguby i wyrwały się głęboko w duszy narodu jako wspomnienie bolesne i upokarzające. Wobec tego poważamy się zanieść do wysokiego sejmów gorącą prośbę, aby na przyszłość wszelkie objawy warcholstwa, wszelkie próby teroru podlegały stanowczym i energicznym represyj. Społeczeństwo powitałoby z uczuciem ulgi nawet bardzo surowe zarządzenia, mające na celu zabezpieczenie spokoju i powagi obrad sejmowych, a będą uważało za grzeszną słabość wszelkie wahania i półśrodki. Po strasznej nauce upadku i nie woli naród nie może pozwolić na to, aby losy jego były znowu oddane na łaskę bezkarnego swawoli i warcholstwa.

Rada Stowarzyszenia techników w Warszawie

— Ceny na żywność w Łasku.

k) W Łasku odbyło się posiedzenie Komitetu anowizacyjnego w sprawie drożyzny. Postanowiono, aby miejscowości Łask, Żelów i Lutomiersk miały ceny jednakoowe, a Włocławek i Szczerzów równo, tylko niższe od pierwszych. Drzewo postanowiono z przysięgią rozdzielać konsumentom za pośrednictwem kooperatyw.

Przyjęto ustanowioną przez piekarzy cenę chleba 20 mk. za funt, maki 22 mk. Na mięso przyjęto ceny nast: wieprze waga żywa I gat. 25 mk. funt, II gat. 20 mk. wieprzowina 35 mk. schab funt 40 mk. słonina 50, kiełbasa 46, salceson 46, kaszanka 29, paszтетowa 50.

Na nabiał ustanowiono dla Łasku 3,50 kwarta mleka 7 mk. masła o 5 mk. na funcie drożej, na jajka ustanowiono jednakoową cenę 43 mk. za mendej. Dla Łasku ustanowiono cenę wołowiny funt 25, cielęciny i baraniny po 20 żywego wołu po 10 mk. funt cielęciny i barana, po 18. Bulki pszennej funt ustalono na 50.

PODZIĘKOWANIE

Wszystkim, którzy przyjęli udział w oddaniu ostatniej posługi drogim nam zwłokom

ś. † p.

Józefa Wiktora Kalińskiego

a. w szczególności ks. prałata Tymienieckiemu i ks. prefektowi Rękusowi za wypowiedziane serdeczne słowa pociechy, ks. proboszczowi Knapskiemu ks. Nasierowskiemu ks. Nawrockiemu i ks. Wróblewskiemu za łaskawy udział w eksportacji zwłok, chórom św. Hieronima, cechowi pekarskiemu, krewnym, przyjaciółom i znajomym za złożone wieńce i liczne dowody szczerego współzucia składa z głębi zbolełego serca serdeczne

„BÓG ZAPŁAĆ”

RODZINA.

ś. † p.

Helena z Łukowskich

Jankowska

ŻONA URZĘDNIKA STRAŻY SKARBOWEJ

Po krótkich lecz ciężkich cierpieniach opatrzona św. sakramentami zmarła dn. 15 listopada o godz. 3 rano przeżywszy lat 21.

Wyprowadzenie drogim nam zwłok z domu przy ulicy Kilińskiego 5 na stary cmentarz katolicki nastąpi dziś 17 listopada o godz. 3 pp.

Na smutny ten obżątek zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych pozostali w nieutulonym żalu

3614—1

Mąż, córki i Rodzina.

— Uroczyste otwarcie i poświęcenie gmachu Tow. im. Moniuszki.

a) W sobotę 20 b. m. o godz. 7-ej wiecz. nastąpi uroczyste otwarcie i poświęcenie gmachu przy ul. Ogrodowej 34. W dniu tym o 10 rano odbędzie się uroczyste nabożeństwo żałobne za zmarłych i poległych na wojnie członków Tow. w kościele św. Józefa, przy ul. Ogrodowej. W niedzielę 21 b. m. w lokalu gmachu (Ogrodowa 34) o g. 10 rano odbędzie się zebranie członków i zaproszonych gości, skąd wyruszy pochód ze sztandarem i orkiestrą do kościoła Sw. Józefa, gdzie odprawione zostanie uroczyste nabożeństwo ku czci Sw. Cecylii. Po skończeniu nabożeństwa odbędą się w lokalu wspólne obrady nad sprawą składek.

Po poświęceniu gmachu w sobotę o 7 w. odbędzie się koncert inauguracyjny, z którego dochód przeznaczony zostanie na zapłacenie pozostałych należności za budowę.

Program koncertu, pod kierunkiem dyr. p. H. Miłka jest następujący: część I kantata mitologiczna (słowo I. J. Kraszewskiego)—Moniuszki; oraz wianka różnych melodii (zespół mandolinistów Tow. pod batutą p. Makowskiego). Część druga—szereg utworów Moniuszki, Liszta, Namysłowskiego—w wykonaniu zwiększonego zespołu orkiestry fabrycznej Tow. Akc. Poznańskiego, pod batutą p. Makowskiego; melodeklamacja Z. Wolczyńskiej; chór dziecięcy Tow. pod kierunkiem dyr. H. Miłka (utwory Troszla, Moniuszki, Noskowskiego).

Po koncercie zabawa taneczna.

— Komitetu Samopomocy społecznej spóżywców.

k) W poniedziałek 15 listopada o 7 wiecz. w sali rady miejskiej odbyło się pierwsze publiczne zebranie informacyjno-organizacyjne Komitetu Samopomocy społecznej spóżywców. Przybyli spóżywcy, robotnicy, kooperatysty i urzędnicy.

Po wysłuchaniu referatów i postulatów mówców, zebrani uchwalili i przyjęli statut Komitetu, wybrali Komitet wykonawczy, który wyłoni z pomiędzy siebie zarząd, i uchwalili wysłanie depeszy do posłów łódzkich, co do Sejmu ustawodawczego, domagając się wniosku wyznaczenia kontyngensu ziemniaków dla miast, interpelacji celem usunięcia niedomagania aprowizacji kontyngensowej; wysłać depesze min. aprowizacji o wyznaczeniu cen maksymalnych nie dla miast ale dla całego kraju wogóle, przede wszystkim dla wsi; podług posiadanych danych statystycznych o urodzaju zapotrzebowaniu, kosztów produkcji i transportów.

Dalej postanowiono wystosować apel do rządu o ukrócenie spekulacji nabiałem, przeciwko znikaniu mleka z obiegu wobec nadmiernego wyrabiania masła i szmuglowania tego artykułu poza granice. Uchwa-

lono wysłać depeszę do ministra kolei o zapewnienie dla miast regularnej przesyłki transportów koleją żywności i ciepłota łapownictwa, szerzonego wśród kolejarzy przez spekulantów żywnościowych, apelować do ministra spraw wewnętrznych o wydanie surowych zarządzeń przeciwko przemysłowemu żywności poza granice kraju, wreszcie zwrócić się do województwa, z prośbą o przyspieszenie wydania kooperatywom i pekarniom przepustek na sprowadzenie do miast maki pozakontyngensowej i ukrócenie samowoli starostw nie wypuszczających maki do Łodzi ze swych powiatów.

— Konsulat niemiecki w Łodzi.

a) Siedzibą konsulatu niemieckiego w Łodzi będzie lokal przy zbiegu ulic Cegielnianej i Wólczajskiej nr. 13. Czynności konsulatu, w którym urzędować będzie mianowany przez ministerium konsul. p. Paul Drubla, rozpoczną się za parę dni.

— Odjazd Górno Ślązaków.

a) Bawiąca przez 3 dni w Łodzi drużyna sportowa ze Słony, wyjechała wczoraj koleją łódzką na Górny Śląsk. W ciągu dnia wycieczka zwiedziła miasto i okolice. W imieniu Komitetu plebiscytowego pojechał serdecznie odeżiżających p. L. Chwałbiński, zaś przedstawiciele wojskowego klubu sportowego odwieźli dróchów do Kuluszek.

— Na potrzeby szkół w gm. Górki.

a) Na wniosek gminy Górki Wydział powiatowy zatwierdził dodatkowy podatek w sumie 50,000 marek na potrzeby związane z utrzymaniem szkół ludowych w gminie Górki.

— Podniesienie płacy robotnikom dniówkowym.

a) Wydział powiatowy na wczorajszym posiedzeniu podniósł wynagrodzenie robotnikom dniówkowym do 100 mk. dziennie.

— Apropozycja m. Zgierza.

a) Magistrat m. Zgierza w ostatnich czasach przedsięwziął energiczne starania, aby sprowadzić do miasta wszelkie artykuły spóżywcze. Postanowiono dokonać zakupu zboża pozakontyngensowego, które ma być po przeniesieniu na mąkę oddane piekarzom do wypieku chleba. Obecnie magistrat pertraktuje z większym domem handlowym, celem zakupu ryżu, mąki amerykańskiej, fasoli i t. p. Sekcja zarozumianowania zakupi większe ilości butów skórzanych damskich i męskich. Pierwsze transporty już odleżają.

— Żywa pochód

a) Wczoraj w mieszkaniu Andzielskiego przy ul. Staro-Zarzewskiej nr. 61, służąca Antonina Raczynska, skutkiem własnej nieostrożności podczas rozpalania ognia, rozlała nałę. Buchające płomienie ogarnęły Raczynską, która uległa ciężkim poparzeniom całego ciała. W stanie agonii wezwany lekarz odwiózł poparzoną do szpitala Poznańskich.

— Najechany tramwajem.

a) Róg ul. Zgierskiej i Drewnowskiej tramwaj dążący w stronę Placu Kościelnego, prowadzony przez maszynisę Aleksandra Jaworskiego, najechał na wóz i wskutek silnego uderzenia spowodował wypadnięcie z wozu 15 letniego Arona Koźłowskiego, ze wsi Radomki, pow. łagiewnickiego, który uległ ciężkiemu pokaleczeniu. Pogotowie ratunkowe odwiózło chorego do szpitala przy ul. Drewnowskiej.

— Zafęcie.

a) W obrębie 2 Komisariatu, róg ulicy Brzezińskiej i Widok, powstała bójka pomiędzy kilkoma pijanymi osobnikami. Hałas zważył policjantów, którym awanturnicy zaczęli wymyślać i, wydobywszy broń, wymierzili do policjantów. W chwili usiłowania rozbrojenia zatrzymanych awanturników, nadszedł patrol wojskowy, przy pomocy którego odstawiono wszystkich do żandarmerji.

— Na gorącym uczynku.

a) Policja łódzka schwyciła wczoraj na gorącym uczynku kradzieży Chila Bergera przy ul. Zawadzkiej 5. Osadzono go w więzieniu przy ul. Miłcza.

— Kradzieże.

a) Wczoraj, za pomocą wybicia otworu w ścianie domu przy ul. Północnej nr. 5, złodzieje dostali się do sklepu manufakturowego Ch. Rosza i skradli różnego towaru wartości 250,000 mk.

Z domu H. Wołtowicza, ul. 6-go Sierpnia nr. 33 skradziono bieżyny na sumę 100,000 mk.

— Zuchwała kradzież.

a) Z mieszkania Wawława Fijałkowskiego, przy ul. Radwańskiej 19, złodzieje dostawali się po wyłamaniu zamków, skradli garderoby i kosztowności, na sumę 500,000 mk.

— Kradzież przedzwy kangarnowej.

a) Przez otwór w murze fabrycznym na terytorium fabryki Wiślickiego, przy ul. Długiej Nr. 118, dostali się do składów nieznanego złoczyńcy i skradli przedzwy kangarnowej na sumę 200,000 mk.

— O radzenie w tramwaju.

a) Przybyły z Płocka do Łodzi Jonas Szaniewicz, jadąc wczoraj tramwajem Nr. 3 do Górnego Rynku, został przy rogu ul. Głównej i Piotrkowskiej, podczas ścisłu okradziony. W wyciągniętym z poczyni kieszeni surduta portfelu znajdowało się 43,000 gotówką w marekach polskich, 3000 w listach zastawnych 4 1/2 proc, kilkaset rubli i kupony listów zast. Tow. Kredytów m. Warszawy.

Teatr i sztuka.

Pierwszy wieczór Maryli Gremo.

Dzisiaj w Sali koncertowej odbędzie pierwszy wieczór 8-letniej fenomenalnej artystki-tancerki uroczaj Maryli Gremo. Ze względu na strach dozorców początek wieczoru wyznaczony jest punktualnie na godz. 7-30 wiecz. Bilety od godz. 7 w kasie Sali koncertowej.

Komunikaty.

Najserleczniejsze pozrowienia zasyłamy z Litwy dla sympatycznych i pięknych Łodzian: 4 pułk art. pol. 6 baterja poczta polowa nr. 22 Kazimierz Pawłowski, T. Budniak Władysław Zaleszczuk Andrzej Tyrek.

Zarząd powiatowego Koła Związku inwalidów wojennych Rzeczypospolitej Polskiej zawiadamia swych członków, że sprzedaje kartofle pół korca na członka za okazaniem legitymacji w lokalu Związku.

Teatr

"BAGATELA"

w gmachu teatru „SCALA”
Cegielniana 18.
pod dyrekcją M. Tarłowskiego,

OSTATNI OZIEK

ROMUALD GIERASIEŃSKI, SEWERYN MICHAŁOWSKI, Helena Rinas, Miła Kamińska, Lola Paironi, Jana van Roy, Michalina Zamitto, E. Bodo, Miecz. Dobrowolski, Adam Górecki, Stefan Szosland, Marjan Tarłowski.

BANDYTA

awantura w 1 akcie, opracował Brzost.
Udział biorą: R. Gierasieński, Miła Kamińska, M. Dobrowolski.

JĄ CHCE SPAĆ W ŁOŻKU

operetka w 1 akcie.
W głównych rolach: Michalina Zamitto, E. Bodo, St. Szosland. 3585-2
Nadto część koncertowa: 10 numerów solowych z udziałem całego zespołu.

Dowództwo Wojsk Samochodowych O. Gen. Ł.

zawiadania wszystkich właścicieli którym zostały zarekwirowane samochody lub motocykle, że wypłata należności za zarekwirowane maszyny nastąpi w Komisji Gospodarczej Dowództwa Wojsk Samochodowych O. Gen. Ł. Łódź ul. Piotrkowska 77, II piętro, między godz. 9-tą a 12-tą w następującym porządku:
Dnia 25 listopada 1920 r. posiadaczom kwitów rekwizycyjnych Nr. 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 213, i 233, —
Dnia 29 listopada 1920 r. posiadaczom kwitów rekwizycyjnych Nr. 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 222, 223, 224, 225, 226
Dnia 3 grudnia 1920 r. posiadaczom kwitów rekwizycyjnych Nr. 2, 7, 228, 229, 232, 234, 235, 237, 238, 239, i 243.
Dnia 7 grudnia 1920 r. wszystkim tym, którzy w poprzednich terminach z jakiegokolwiek przyczyn zgłosić się nie mogli.
Należność będzie wypłacona po okazaniu kwitu rekwizycyjnego oraz dokumentów, stwierdzających tożsamość właściciela, względnie osoby, posiadającej sporządzone na-leżycie specjalne upoważnienie. 3622-1
Dowództwo Wojsk Samochodowych O. Gen. Ł.

OGŁOSZENIE.

Dział Odbudowy Okręgowej Dyrekcji Robót Publicznych Województwa Łódzkiego, ul. Piotrkowska Nr. 17, obwieszcza, że ma do oddania przedsiębiorcom prywatnym do eksploatacji tereny torfowe w powiatach Łódzkim, Sieradzkim i Koniejskim położone. Tereny te oddane zostaną do eksploatacji po cenie stałej zaoferowanej na konkurencji, która odbędzie się za pomocą piśmiennych ofert, złożonych w Dyrekcji dnia 4 grudnia r. b. w zapieczętowanych kopertach. Wzory umów na jakich warunkach torfowiska będą oddane do eksploatacji zainteresowani ze zgłoszeniem się przysyłają w dyrekcji. 361-2

Dr. med. Józef Rosiewicz
wznowił przyjęcia
Piotrkowska 164 od 5 do 7. 7.363

OGŁOSZENIE.

Wejskowy Okręgowy Urząd Gospodarczy w Łodzi ma do sprzedania kilka beczek ikry po zmarnowanych sędziach.
Informacji udziela Komisja Gospodarcza Wojskowego Okręgowego Urzędu Gospodarczego w Łodzi przy stacji Łódź-Kaliska. 3616-3

2 rytowników
na stemple miesięczne na stałą pracę i dobrą płacę poszukuje natychmiast. Bilet 3 klasy zwracam. Zgłosz. telegraficzne uprasza:
El. Kromczyński, Poznań
Aleje Marcinkowskiego 24 Tel. 5426. 3612-1

TEATR

Variete

Rozmaitości
Cegielniana 63.

Dziś
powtórz, promjary
dziś i dni następnych

KRÓL

włamywaczy

farsa w jednym akcie
z udziałem całego zespołu

W obozie
(Madelon)

wyko — Erwestówna
na — Wesolowski
Czardaszka
wyk. Wagińska
i Wesolowski

Gościnne występy
Marji Fortner
WISNIEWSKIEJ

Teatr dobrze ogrzany.
pocz. godz. 8.30

*****

Potrzebni chłopcy lub dziewczęta

Z KAUCJĄ DO ROZNOŚZENIA G A Z E T
Zgłaszać się do „ROZWOJU”
AL. KOŚCIUSZKI Nr. 41.

UWAGA! Sprzedanie taniej bo w mieszkaniu prywatnym!

5581-5

poprzedzona oficyna: 1-e piętro (obok kolei).

Dzielnia 34

Towary pierw. firm. Hurtowa i detaliczna sprzedaż.

low. biały	Korty
Madapolam	Bostony
Surówki	Sukno
Płóciénka	Szewioty
Barchany	Wetna różn.
Purpur	Etamina
Cajgi różne	Etamina
Chustki kr.	Etamina
	Kretony

Wdowiec
35-letni, ziemianin, zdrowy i przystojny o zgodnym i równym charakterze z braku znajomości, tą drogą szuka towarzyski życia.
Panna lub młoda wdowa, brunetka lub szatynka, ładna z temperamentem, uczciwych zasad z posagiem, zechce przesłać swą podobiznę i adres (anonimowo wyłączone). Warszawa dozorca domu Nr 22, przy ul. Marszałkowsk. dla „Ziemianina”

Gabinet dentystyczny
S. Drejhorn
(dawniej w Ozorkowie)
mieszka obecnie w Łodzi,
Stary Rynak 9, oficyna
2-ie piętro; przyjmuje codziennie od 10—11 i 3—7.
3419-2

Ważne dla pań
Korzystajcie z okazji!
Specjalna cena dla kooperatywy!

low. biały	Korty
Madapolam	Bostony
surówki	Sukno
Płóciénka	Szewioty
Barchany	Wetna
Purpur	Etamina
Cajgi	Wetury
Chustki	Flanels

Tania wyprzedaż 574
M. RRYL Piotrkowska 56
w połwórzcu

Kupuję
biżuterję, brylanty,
złoto, srebro, platynę,
zegarki, płacę ceny najwyższe
LUBKA
SIENKIEWICZA 20 m, 16
part., ost. wejście. 3521-6

Maciejak Antoni zagubił legitymację chlebową na 6 osób oraz kartę węglową. Ludwi- 31
11814-1

*****

Potrzebni chłopcy lub dziewczęta

Z KAUCJĄ DO ROZNOŚZENIA G A Z E T
Zgłaszać się do „ROZWOJU”
AL. KOŚCIUSZKI Nr. 41.

Ważne
dla kupców, spółek
rolniczych i kooperatyw.

Najniższe
Wetno

Zaginął
piesek dnia 12 października 1920 r. mały czarno podpalany z numerkiem 1566 proszę odprowadzić za dobrem wynagrodzeniem Benedykta 76, LEWANDOWSKI 3617-1

Kazimiera Darka zagubiła paszport niem. wyd. w Łodzi.
11811P3

Kopiec Feliksówł. skradzione paszport niem. wydany w gę Czarnocin,
11835-5

Skradziono książeczkę oszczędnościową Nr 59593 Teresy Suwalskiej na 2020 Przemysłowców Łódzkie oraz paszport Marji Kaupowicz wyd. w Łodzi przez Władze okupacyjne.
11820-3

Patalczyk Michał, Benedykta 96, zagubił paszport tymczasowy wydany w Łodzi.
11851-3

Zgubiono (indyks) dokument uniwersytetu warszawskiego Nr 3015 na imię Bronisława Sosnowskiego. Łaskawy znalazca raczy zwrócić do składu broni Zieglera, ul. Piotrkowska 14,
11852+2

Głowa Stanisław zamieszkały Rokińska-Szosa 94 zagubił książkę wkładową na sumę 4000 mk kwit. katejowy i kwit. na 800 mk wydany przez Związek zawodowy Tramwajarzy Łódzkich,
11846-1

Zagubiono kwit wydany za Nr 186 na imię Marji Kiriak zamieszkałej przy ul. Radwańskiej Nr 21, kwit wydany w Twle Ochrony kobiet Piotrkowska 104a za mk. 1000, tytułem kaucji na pobieraną do szycia, bieliznę rolniczą niniejszym ogłoszeniem kwit się unieważnia.
11830-3

Dr. med.
Stefan Kleniewski
powrócił iordynuje w chorobach płuc, krtani, gardła, nosa i uszu od 2.3 i 5-7. Sienkiewicza 50. m 11 (Nawrot 17)
5306-6

Dr.
Mieczysław Mark
powrócił.
Przyjmuje od 6-8 wieczorem. Krotka 9 m, 5.
551-3

obne ogłoszenia:

Kupno i sprzedaż:

A.A.A. Obrączki ślubne... duży wybór, wszystkie tasy gwarancja za złoty... 11754-28

A.A.A. Kupuje futra, zakłady karakulowe, fokowe... 7572-60

A. Meble różne drebowe... sprzedam tanio Sienkiewicza 59, m. 24... 11633-1

A.A. Meble sprzedaje: szafy, łóżka, stoly, krzesła... 11771-5

A. Łóżka, materace, szafy, stoły... 11762-3

A. Meble sprzedaje, komplet sypialnie, gabinet... 11645-8

Sklep spożywczy z powodu wyjazdu sprzedam... 11626-1

Sklep naróżny w dobrym punkcie... 11542-1

Kupuje mosiądz, miedz, cynk... 11832-5

Kupię psa jamnika 4-5 miesięczny... 11809-3

Palta damskie, męskie, pańskie... 11652-1

Poznań-Pomorze-Kresy wschodnie... 11771-2

Do sprzedania kasa... 11845-3

Naczynia kowalskie do sprzedania... 11557-3

Sprzedam sklep rzemieślniczy... 11843-7

Dom sprzedam zaraz z powodu zmiany interesu... 11827-4

Wóz na rysorach, nowy do sprzedania... 11860-2

Kupię sklep kolonialny... 11958-3

Buciki damskie 35, swetry... 11835-3

Resorka w dobrym stanie... 11766-1

Kupuje meble, dywany i maszyny... 11765-1

Fatru do sprzedania... 11811-3

Okazyjnie do sprzedania... 11824-3

Meble

Najtansze źródło Największy wybór... 11744-1

Pała kom. pokojowych... 11735-1

Sklep spożywczy... 11761-2

Dom do sprzedania... 11831-5

Burko otomane... 1189-4

Meble do sprzedania... 11814-2

Palta damskie, męskie... 11831-5

Do sprzedania sklep... 11834-5

Uczeń klasy 5-ej... 11340-2

Kursy francuskiego... 11768-1

Młody człowiek... 11829-3

KALISKIE TOW. MUZYCZNE... 11615-1

Udzielam lekcji... 11615-1

Potrzebna służąca... 11741-1

ZAGUBIONO mianki i futrz... 11612-1

Zakład stolarski... 11638-2

Potrzebna ekspedjentka... 11787-1

Przyjmę na mieszkanie... 11748-3

Potrzebna ekspedjentka... 11748-3

Przyjmę na mieszkanie... 11791-1

Z fortepiana... 11791-1

Różne

A.A.A. 3000 miesięcznie otrzy... 11813-5

A.A.A. Inteligentna freblant... 11312-3

A. Kuszerka... 11751-1

Pracownia dobra... 11827-1

Młoda francuzka... 11815-1

Lekcji niemieckiego... 11610-1

Wtoma wiadomości... 11828-3

17 letni ochotnik... 1189-4

Gospodyni umiejąca... 11814-2

Potrzebny chłopiec... 11831-5

Uczeń klasy 5-ej... 11819-2

Wzięną małe dziecko... 11340-2

Kursy francuskiego... 11834-5

Młody człowiek... 11829-3

KALISKIE TOW. MUZYCZNE... 11615-1

Udzielam lekcji... 11615-1

Potrzebna służąca... 11741-1

ZAGUBIONO mianki i futrz... 11612-1

Zakład stolarski... 11638-2

Potrzebna ekspedjentka... 11787-1

Przyjmę na mieszkanie... 11748-3

Potrzebna ekspedjentka... 11748-3

Przyjmę na mieszkanie... 11791-1

Z fortepiana... 11791-1

Wotlicki Roman... 11751-1

Dnia 31 X. zaginął pies... 11753-1

Młoda porcelana... 11619-2

Potrzebny zdolny... 11794-3

Potrzebny jest stróż... 11782-1

Poszukuje posady... 11779-2

Suczka szczeniak... 11739-2

Potrzebny człowiek... 11778-2

Zdolne staniczarki... 11779-2

Przybyła siewina... 11730-2

Potrzebne szwaczki... 11781-2

Wracam w krótkim czasie... 11768-1

Przede zżony... 11569-1

Młoda, energiczna... 11793-1

Poszukuje posady... 11805-2

Zagubione dokumenty

Zaginął paszport... 11785-3

Pracownik niemiecki... 11818-2

Zaginął paszport... 11821-1

Stanisław Michał... 11825-3

Wagner Wincenty... 11818-2

Pawłowski Konstanty... 11822-3

Zaginęła kartka... 11848-1

Przyńska Antonina... 11839-1

Posztain Eliza... 11839-5

Zaginęła paszport... 11762-1

Siewak Aniel... 11725-1

Prudek Stefania... 11753-1

Janiello Stanisław... 11752-1

Zaginął paszport... 11696-2

Jadziński Józef... 11775-2

Waczmarek Józef... 11770-2

Kelc Oskar... 11772-2

Olczak Jan... 11701-2

Strykowski Jan... 11786-2

Jagiello Michał... 21774-3

Adamczyk Stanisław... 11795-2

Zbrik Maria... 11816-1

Wokres Henryk... 11827-5

Loror Edward... 11785-1

Margiel Marja... 11821-1

Wagner Wincenty... 11825-3

Stanisław Michał... 11818-2

Pawłowski Konstanty... 11822-3

Zaginęła kartka... 11848-1

Przyńska Antonina... 11839-1

Posztain Eliza... 11839-5

Zaginęła kartka... 11848-1

Przyńska Antonina... 11839-1

Posztain Eliza... 11839-5

Zaginęła kartka... 11848-1

Przyńska Antonina... 11839-1